

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Факультет філології

Кафедра світової літератури і порівняльного літературознавства

Силабус навчальної дисципліни

ІСТОРІЯ ПОЛЬСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)

Освітня програма
«Польська мова і література»
Спеціальність
035 Філологія

Спеціалізація
035.033 Слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша-польська

Галузь знань
03 Гуманітарні науки

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від 29 серпня 2024 р.

м. Івано-Франківськ – 2024

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Історія польської літератури («Молода Польща», «Міжвоєнне двадцятиліття»)
Викладач (-і)	канд. філол. наук, доцент Ткачук Тамара Олексіївна
Контактний телефон викладача	(0342) 59-61-44
Е-mail викладача	tamara.tkachuk@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний
Обсяг дисципліни	6 кредитів ЄКТС, 180 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua
Консультації	Консультації проводяться згідно узгодженого графіка на навчальний семестр. Також консультації можливі в день проведення лекцій чи практичних занять. Консультації можуть проводитися через онлайн ресурси за попередньою домовленістю.
2. Анотація до навчальної дисципліни	
<p>Курс «Історія польської літератури» (Молода Польща. Міжвоєнне двадцятиліття) передбачає вивчення важливих естетичних систем і культурних епох – раннього і зрілого модернізму в історії розвитку польської літератури, аналіз основних етапів і художніх явищ літературних епох кінця XIX - XX століть, ознайомлення із культурними відкриттями, історичними реаліями тогочасної Польщі. Аналіз художніх текстів, мистецьких пошуків і новацій авторів окреслених періодів на основі сучасних інтерпретаційних моделей враховує культурно-історичний контекст, динаміку літературного процесу, взаємодію літературних напрямів, а також передбачає використання компаративного методу, зокрема типологічне зіставлення польських художніх творів із відповідними творами українського та європейського письменства означеної доби. Національна специфіка й традиції польської літератури та особливості літературних угруповань у типологічному зіставленні із українськими літературними угрупованнями.</p> <p>Методи контролю: індивідуальне опитування, тестування, письмова робота, творче завдання.</p>	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
<p>“Історія польської літератури” (кінець XIX – початок XX століття) – ключова дисципліна, яка передбачає формування фахових компетентностей майбутнього філолога-перекладача, який володіє знаннями про розвиток й особливості польської літератури епох «Молодої Польщі» і «Міжвоєнного двадцятиліття». Курс «Історія польської літератури» (Молода Польща. Міжвоєнне двадцятиліття) має на меті вивчення характерних явищ художньої літератури кінця XIX - XX століть у Польщі; аналіз літературних текстів із урахуванням загального культурного і філософського контексту (ідеї А. Шопенгауера, Ф.Ніцше, А.Бергсона, Ч.Ломброзо) їхнього створення, психоаналітичних теорій З.Фрейда, К.-Г.Юнга, Е.Фрома, ознайомлення із досягненнями, культурою означених епох, політичною ситуацією в Речі Посполитій, а також цілісне сприйняття усього літературного процесу в сукупності з культурними та історичними подіями, у нерозривній єдності творчої постаті з окремим періодом. Засвоєння основних модерних літературно-естетичних напрямів і течій (декадансу, неоромантизму, символізму, імпресіонізму, експресіонізму, авангардизму, футуризму, кубізму, дадаїзму, «теорії чистої форми» та ін.), національної специфіки польської літератури означеного</p>	

періоду, проведення типологічного зіставлення із відповідними текстами українського і європейського письменства.

4. Програмні компетентності

Інтегральна компетентність. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в галузі філології (лінгвістики, літературознавства, фольклористики та літературного краєзнавства), перекладу та освіти (педагогіки, психології, методики) у процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає застосування теорій та методів філологічної науки та педагогічної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності в ОП непередбачені.

Фахові компетентності:

ФК 5. Здатність використовувати в професійній діяльності системні знання про основні періоди розвитку польської та української літератури, основні напрямки, жанри і стилі, чільних представників та художні явища, а також знання про основні тенденції розвитку українського та польського літературного процесів у світовому літературному процесі.

ФК 8. Здатність вільно оперувати лінгвістичною термінологією і основними літературознавчими термінами для розв'язання професійних завдань.

ФК 10. Здатність здійснювати лінгвістичний та спеціальний філологічний аналіз текстів різних стилів і жанрів.

5. Програмні результати навчання

ПРН 8. Знати й розуміти систему мови, загальні властивості літератури як мистецтва слова, історію польської мови, української мови, української та світової літератури, вміти застосовувати ці знання у професійній діяльності, у тому числі - перекладача.

ПРН 13. Аналізувати й інтерпретувати твори польської, англійської, української художньої літератури, визначати їхню специфіку й місце в літературному процесі.

ПРН 14. Використовувати польську, українську мову в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і регістрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному) для розв'язання комунікативних завдань у побутовій, суспільній, навчальній, професійній, науковій сферах життя.

ПРН 15. Здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний аналіз текстів різних стилів і жанрів.

6. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни

Вид заняття	Загальна кількість годин
Лекції	24
семінарські заняття	36
самостійна робота	120

Ознаки навчальної дисципліни

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Основна
5	035 Філологія	3	Основна

Тематика навчальної дисципліни

			Кількість годин		
			лекції	заняття	сам. роб.

Temat 1-2. Estetyka modernizmu w Polsce. Okres „Młodej Polski”. Artur Górski. Nurty literackie: estetyzm, dekadentyzm, neoromantyzm, impresjonizm, symbolizm. Filozoficzne teorie epoki modernizmu. Liryka okresu „Młodej Polski”. Twórczość J. Kasprowicza, Leopolda Staffa, K.-P. Tetmajera.	4	6	12
Temat 3-4-5. S. Przybyszewski jako pisarz i teoretyk modernizmu, redaktor czasopisma „Zycie” „Confiteor” jako programowy utwór modernistów. Poematy prozą „Nad możem”, „Wigilie”, „Requiem aeternam”, dramaty „Snieg”, „Matka”. Gabriela Zapolska jako reprezentantka dramatu symboliczno-naturalistycznego. „Moralność pani Dulskiej”. Pojęcie „kollunterii”, „dulszczyzny”.	4	4	12
Temat 6-7. Twórczość Stanisława Wyspiańskiego-malarza, grafika, architekta, autora dramatu symbolicznego w literaturze polskiej. „Czwarty wieszcz Polski”. Dramaty „Wesele”, „Wyzwolenie”, „Achileis”, „Bolesław Śmiały”, „Noc listopadowa”, „Akropolis”.	2	4	12
Temat 8. S. Żeromski. Opowiadania i powieści. „Ludzie bezdomni”, „Dzieje grzechu”. Władysław Stanisław Reymont- polski laureat Nobla. Epopea „Chłopi”.	2	2	12
Тема 9-10. Władysław Stanisław Reymont- polski laureat Nobla. Epopea „Chłopi”.	2	6	12
Temat 11-12. Literatura okresu Dwudziestolecia Międzywojennego (1918-1939). Główne nurty literackie okresu: ekspresjonizm, awangardyzm, futurizm, „teoria czystej formy”, katastrofizm. Poeci „Skamandru”: J. Tuwim, A. Słonimski, J. Iwaszkiewicz, K. Wieżyński, J. Lechoń. „Skamander połyska, wiślaną świetłą się falą” (Wyspiański „Akropolis”). J. Iwaszkiewicz.	2	4	12
Temat 13-14. Poeci „Skamandru”: J. Tuwim, A. Słonimski, J. Iwaszkiewicz, K. Wieżyński, J. Lechoń. „Skamander połyska, wiślaną świetłą się falą” (Wyspiański „Akropolis”). J. Iwaszkiewicz.	2	4	12
Temat 15. Bruno Schulz „Sklepy cynamonowe”, „Sanatorium pod klepsydrą”.	2	2	12
Temat 16. S.I. Witkiewicz „teoria czystej formy”. „W małym dworku”, „Szewcy”.	2	2	12
Temat 17. J. Szaniawski „Dwa teatry”, „Żeglarz”.	2	2	12
ЗАГАЛОМ:	24	36	120
7. Система оцінювання навчальної дисципліни			
Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	Система оцінювання курсу відбувається згідно з критеріями оцінювання навчальних досягнень студентів, що регламентовані в університеті: Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника та Порядок організації та проведення оцінювання успішності		

	<p>здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника.</p> <p>Загальна максимальна сума балів, яка присвоюється за курс, становить 100 балів і є сумою балів за виконання практичних завдань, підсумкове тестування, самостійну роботу, індивідуальне творче завдання – усього 50 балів, а також 50 балів за іспит. Екзамен передбачає отримання підсумкової оцінки (максимум 50 балів, мінімум 25 балів), 2 письмові екзаменаційні питання, які оцінюються 30 балами, а також тестові питання – 25 питань, за які здобувач може отримати 20 балів.</p> <p>Студент, який не набрав 50 балів, користується повторним правом здати екзамен за талоном №2, а також за талоном 3.</p>
Вимоги до письмових робіт	Передбачено одне письмове підсумкове тестування на платформі d-learn.pnu.edu.ua , яке охоплює 25 завдань (максимальна кількість балів – 20), а також письмове завдання, яке складається із двох питань (30 балів).
Семінарські заняття	Оцінюється відвідуваність 18 занять упродовж семестру за 5-бальною шкалою. Максимальна кількість 40 балів розраховується як середнє арифметичне усіх занять і контрольна робота.
Умови допуску до підсумкового контролю	При виставленні рейтингового підсумкового балу обов'язково враховується активність студента під час семінарських занять; присутність студента на заняттях (у тому числі на лекційних), пропуски занять без поважних причин, а також результати відпрацювання пропущених з поважних причин занять.
Підсумковий контроль	При виставленні допуску до іспиту (максимум 50 балів) враховуються навчальні досягнення студентів (бали), набрані на поточному опитуванні під час контактних (аудиторних) годин (40 балів), бали підсумкового тестування на платформі d-learn.pnu.edu.ua та бали, отримані за опрацювання навчального матеріалу під час самостійної роботи студента (5 балів), що контролюється протягом тижня контролю самостійної роботи (КСР).
Підсумковий контроль	Форма підсумкового контролю – екзамен. Студент, який не набрав 50 балів за відомістю №1, користується правом перескладання екзамена за відомістю №2 чи відомістю № 3.

8. Політика навчальної дисципліни

Студент повинен добросовісно готуватися до усіх видів поточного та підсумкового контролю, дотримуватися правил академічної доброчесності.

Академічна доброчесність:

Списування та плагіат, а також користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час опитування, виконання письмового завдання чи тестування є недопустимими та призводять до незарахування результатів чи нескладання тестування відповідно до [Положення про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі здобувачів освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника.](#)

Відвідування занять:

При виставленні рейтингового підсумкового балу обов'язково враховується присутність студента на заняттях (у тому числі на лекційних), пропуски та спізнення без поважної причини, що передбачено [Положенням про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника.](#) Студенти мають можливість відпрацювати заняття,

які було пропущено з поважних причин, а також отримати роз'яснення питань, з якими виникли труднощі у процесі підготовки до семінарських занять і письмових робіт, на консультаціях викладача щопонеділка о 15.00.

Навчання за індивідуальним графіком:

Студенти, котрі навчаються за індивідуальним графіком, опрацьовують частину теоретичного матеріалу самостійно з обов'язковим проходженням усіх тестувань в системі дистанційного навчання d-learn.pnu.edu.ua та виконанням усіх завдань відповідно до індивідуального графіку навчання, складеного та погодженого з викладачем на початку семестру. Умови навчання за індивідуальним графіком регламентуються [Положенням про порядок навчання здобувачів вищої освіти за індивідуальним графіком у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника](#).

Неформальна освіта:

Порядок перезарахування результатів неформальної освіти в межах курсу (наприклад, результати проходження курсів з літературознавства на платформах Coursera, Udemy, наявність сертифікатів, котрі підтверджують проходження відповідних професійних курсів / тренінгів, тощо) регламентується [Положенням про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти, в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника](#).

Повторне вивчення дисципліни:

Студент, який не набрав 50 балів за відомістю №3, направляється на проходження курсу вдруге відповідно до [Положення про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін \(кредитів ECTS\) в умовах ECTS](#) або відраховується з навчального закладу.

Наприкінці курсу студенти мають можливість надати відгуки та пропозиції щодо якості викладання дисципліни на сайті <https://d-learn.pnu.edu.ua>.

9. Рекомендована література

1. Петрухіна Л.Е. Історія польської літератури: Конспект лекцій і завдання. Львів, 2006.
2. Broniewski T., Historia architektury dla wszystkich, Wydawnictwo Ossolineum, 1990 r.
3. Булаховська Ю. Творчість Л.Стафа і стильові пошуки польської поезії першої половини ХХ ст. – К.: Наукова думка, 1970. – 179 с.
4. Булаховська Ю. Спадкоємність і новаторство сучасної польської поезії. К.: Наукова думка, 1979. 176 с.
5. Вєрвєс Г. Головні проблеми українсько-польських літературних взаємин ХІХ ст. К.: Держлітвидав. України, 1958. 246 с.
6. Грабович Г. До історії української літератури: Дослідження, есе, полеміка. К.: Основи, 1997. 604 с.
7. Гундорова Т. Проявлення слова. Дискурсія раннього українського модернізму: Постмодерна інтерпретація. Львів: Літопис, 1997. 300 с.
8. Гундорова Т. Фрідріх Ніцше і український модернізм. *Слово і час*. 1997. №4. С. 29-40.
9. Денисова Т. Феномен постмодернізму – контури й орієнтири. *Слово і час*. 1995. №2 С. 18 – 27.
10. Ільницький М. Від Молодої Музи до Празької школи. Львів, 1995. 210 с.
11. Моклиця М. Модернізм – проблема теоретична й психологічна. *Слово і час*. 2001. №1. С. 32-38.
12. Моренець В. Національні шляхи поетичного модерну першої половини ХХ ст.: Україна і Польща. К.: „Основи”, 2002. 327 с.
13. Наєнко М. Українське літературознавство: Школи, напрями, тенденції. К.: ВЦ Академія, 1997. 320 с.
14. Наливайко Д. Про співвідношення “декадансу”, “модернізму”, “авангардизму”. *Слово і час*. 1997. №11-12. С. 44-48.

17. Неврлий М. Етапи формування західноукраїнської модерної поезії. *Сучасність*. 1993. №5. С. 156-165.
15. Олійник О. Основна теза: поліваріантність модернізму. *Слово і час*. 1999. №3. С. 61-62.
16. Павличко С. Від “модернізму” до модерності – теоретичний дискурс “Української хати” *Сучасність*. 1995. №10. С. 98 -110.
17. Павличко С. Дискурс модернізму в українській літературі. К.: Либідь, 1999. 447 с.
24. Поліщук Я. Міфологічний горизонт раннього українського модернізму: Літ. студії. – Івано-Франківськ: Лілея-НВ, 1998. 296 с.
18. Поліщук Я. Світло і тіні українського модернізму як наукової проблеми. *Українська література в загальноєвропейському контексті*. Випуск 5. Ужгород, 2002. С. 142-146.
19. Хороб С. Українська модерна драма кінця XIX – початку XX століття (Неоромантизм, символізм, експресіонізм). Івано-Франківськ: Плай, 2002. 413 с.
20. Яковенко С. Романтики, естети, ніцшеанці. Українська та польська літературна критика раннього модернізму. – К.: Критика, 2006. – 296 с.
21. Bobrownicka M. Modernizm w literaturach słowiańskich (zachodnich i południowych). Wrocław, 1975. 158 s.
22. Białozowicz B. Z dziejów wzajemnych polsko-rosyjskich związków literackich w XIX wieku. Warszawa, 1971. 305 s.
23. Dąbek-Wirgowa T. Główne zagadnienia stosunków literackich polsko-bułgarskich w pierwszych dziesięciatkach XX w. *Z polskich studiów slawistycznych*. – Warszawa, 1963. S. 258-269.
24. Floryńska A. Spadkobiercy króla Ducha. O recepcji filozofji Słowackiego w światopoglądzie polskiego modernizmu. Wrocław, 1976. S. 82.
25. Hutnikiewicz A. Młoda Polska. Warszawa, 1996. 484 s.
26. Jarzębski J., Proza Dwudziestolecia, Kraków 2006.
27. Krzyżanowski J. Neoromantyzm polski (1890 – 1918). Wrocław – Warszawa – Kraków. – 1963. 268 s.
28. Kwiatkowski J., Dwudziestolecie międzywojenne, Warszawa 2000 (lub inne wydania).
29. Literatura polska Dwudziestolecia międzywojennego
https://pl.wikipedia.org/wiki/Literatura_polska_%E2%80%93_dwudziestolecie_mi%C4%99dzywojenne
30. Makowiecki A. Młoda Polska. Warszawa, 1981. 351 s.
31. Magnuszewski J. Stosunki literackie polsko-czeskie w końcu XIX i na początku XX wieku. Wrocław, 1951. 174 s.
32. Markiewicz H. Młoda Polska i “izmy”. Z problemów literatury polskiej XX wieku. T. I. Warszawa, 1996. 126 s.
33. Podraza-Kwiatkowska M. Literatura Młodej Polski. Warszawa, 1997. 351s.
34. Skandler S. Słowacki i nowa sztuka. Warszawa, 1965. S. 23 –35.
35. Święch J., Literatura polska w latach II wojny światowej, Warszawa 1997 (lub inne wydania).
36. Weiss T. Fryderyk Nietzsche w piśmiennictwie polskim lat 1890-1914. Wrocław- Kraków, 1962. 110 s.
37. Wyka K. Modernizm polski. Kraków, 1968. 198 s.

Методична література

38. Ткачук Т. Станіслава Пшибишевський і українська література кінця XIX – початку XX століття: рецепція і типологія. Методичний посібник до вивчення творчості С. Пшибишевського на заняттях з історії польської літератури / Т. О. Ткачук. Івано-Франківськ : Симфонія форте, 2015. 64 с. (3,72 др.арк.)
ISBN 978-966-286-052-8

Викладач _____ кандидат філологічних наук, доцент Тамара ТКАЧУК